

STIFTELSEN för
STRATEGISK FORSKNING

2018-02-06

Dnr zA18.0014

Pam Fredman
Regeringskansliet

Vd-PM

Angående Styr- och resursutredningen U 2017:05

Här ges kommentarer och inspel till utredningen, speciellt avseende det övergripande modellförslaget i promemoria 2018-01-04.

Stiftelsen SSF anser att utredningen står på stabil grund för akademisk frihet, samhällsansvar och idén om ett samlat statligt uppdrag för FoU. Tillför gärna en kvalitetspelare. Det krävs att staten är tydlig med uppdragen, inkl. föreslagna utvecklingskontrakt och att ett kvalitetssäkringssystem införs. Önskan är större profilering av högskolor och där externa forskningsfinansiärer tar till uppgift att skapa kvalitet och förnyelse i forskningen. Det behöver utredas vidare hur lärosäten samverkar (kvalitativt) och visar på genomslag (kvantitativt) av forskningsresultat i det omgivande samhället samt hur detta kan ingå i kvalitetsutvärderingar, syftandes till omfördelning av basanslag.

Goda ansatser

Att staten ska både ta och utöva sitt ägaransvar

Detta är ett eftersträvansvärt tillstånd, emedan staten idag uppfattas ha otydlig roll som ägare och uppdragsgivare. Autonomi för lärosätet att välja arbetsform bör förenas med det uppdrag staten ger samt staten mäter måluppfyllnaden framför att begära detaljrapportering, utan betydelsefull återkoppling. Den intermediär som utredningen föreslår riskerar dock att skapa distans och osäkerhet i kommunikation och förhandling mellan departement och lärosätena.

Att lärosätenas profilering ska bejaktas

Profilering kommer ur en naturlig dynamik av människors skaparkraft och är därför samhällsfunktionell.¹ Den bör dock inte ske med regionalpolitiska förtecken, då rörligheten

¹ Fyra lärosäten, fyra roller? IVA-R 505, 2017

bland ungdom mellan studieorter redan är låg, inklusive för de i storstäderna. Bättre då att erbjuda attraktiva och tydliga alternativ.

Tyvärr har UoH inte använt sig av den frihet de erbjuds idag och fler har passat på de möjligheter som getts att utvecklas mot stiftelser. -Varför inte ge dem det erbjudandet igen - givet här att de kapitaliseras och får äga eller fritt förhyra sina lokaler?!

Att ett sammanhållet anslag för forskning och utbildning (FoU) ska skapas

Stiftelsen instämmer i premissen att forskning och utbildning har dualitet. Det borde vara så att forskare anställda som lärare har undervisning inskrivet i sin tjänst och står till utbildningsnämnd och studierektors disposition, utan vidare köp/sälj-operationer. Kompletta forskningsmiljöer inkluderar utbildning. Dessa frågor har lärosätet rådighet över idag. Ett sammanslaget anslag för FoU ämnat att stärka synergien mellan lärosätets uppdrag är välkommet och bör regleras så att resurser kan föras i olika riktningar.

En arbetsrättslig aspekt för sådan reformering att beakta är att kretsen för de som omfattas av arbetsbrist vid fråga om varsel kraftigt utökas.

Vi uppfattar också ett asymmetriskt spänningsfält mellan kollegier och respektive högskolelednings syn på verksamhetens syfte, inriktning och styrning.

Ett annat frågetecken för vidare utredning är om (alla) professionsutbildningar utvecklas bättre av att akademiseras (mera); jfr den danska modellen för ett alternativ. Framförallt behöver numerären yrkesutövare, t ex lärare och sjuksköterskor, öka.

Att skapa [...] tillitsfull dialog och ansvarstagande modell syftande till utvecklingskontrakt

Här är det väsentligt att det i första hand ska gälla den (nya) verksamhet som staten vill se komma till stånd och vara förenad med avsevärd utmaning eller risk utanför den utveckling som lärosätet lämpligen redan har att driva för sin kärnverksamhet/uppdrag. Utvecklingskontrakt lämpar sig alltså bäst för riktade insatser inom strategiska forskning/utbildning/infrastrukturområden.

Det finns en inbyggd risk med utvecklingskontrakt och statsbudgetens begränsade tidsdräkt (såtillvida inte fondering sker), varför lärosätet kan få stå med konsekvenserna av sitt risktagande, lika mycket som det idag framförs som kritik mot forskningsrådets motsvarande satsningar. Eller så är båda oproblematiske, givet att de går i takt med lärosätets egna prioriteringar?

Frågan tangerar behovet av effektiv ledning för UoH, vilket beskrivs bra i Kåre Bremers utredning och IVA:s rapport om Universitets- och högskolestyrelser.² Vår slutsats är att staten kan behöva engagera sig mer i *governance*frågor som utformningen av styrelse; Frågor berör t ex antalet ledamöter och vems intresse driver samt om rektor ska vara styrelsemedlem när rektor ändå deltar i styrelsemötena som fördragande?

² Universitet- och högskolestyrelser – utmaningar och utvecklingspotential. IVA-Rapport 487

Att resurstilldelningen ska ha en kvalitetsbaserad del

Framtida kvalitetsbaserad utvärdering och därtill kopplad resurs(om)fördelning kommer att behöva skilja på måluppfyllnad för kärnverksamheten respektive utvecklingskontrakt. Det ter sig osäkert om något sådant system kommer att etableras inom överskådlig tid, då frågan redan varit föremål för olika utredningar utan rationell eller politisk konvergens; STRUT-utredningen bör gärna trycka på hårdare i frågan. Stiftelsen har i sina yttranden till VR:s FOCUS-utredning U2014//0705/F och Indikator/citeringsutredning U2016/01350/F påpekat att *peer-review*-instrumentet inte är systemeffektivt, då de riskerar få låg transparens (jävsrisk), låg reproducerbarhet, hög pris/prestanda-kvot och personresursbegränsning (infarkt uppstår om svenska UoH samtidigt bedriver egna exerciser eller om andra länder vill använda samma granskare). Inom N, T och M presterar en indikatorbaserad modell faktiskt lika bra³ och till en bråkdel av kostnaden där vi även bejaktar IT-omställningen. *Peer-review* lämpar sig bäst inom H och S samt för forskningsbidrag eller tjänstetillsättning.

Det behöver utredas mer om kostnaderna för ett (omfattande) utvärderingssystem står i proportion till vinsterna. Indikatorbaserade metoder ter sig mest attraktiva trots allt, men det gäller att bryta loss från cykeln att först debattera vilka faktorer, sedan deras vikt och sist – när utfallet konstaterats – argumentera för utjämning eller tillföra andra faktorer, varpå resursstyrningen tappar effekt och respekt i systemet.

Att främja [...] innovation

I kontrast till uppgifterna forskning och utbildning för UoH saknas i stort en bedömning i STRUT-utredningen av hur tredje uppgiften ska bedrivas med kvalitet och kvantitet. Detta bör utredas vidare, inklusive hur detta ska utvärderas och resursstyras.

Vi föreslår att 2-3% av relevanta externa bidrag reserveras för nyttiggörandeinsatser i enlighet med ett tidigare utredningsförslag⁴. SSF tillämpar 3%, med god erfarenhet sedan flera år. Entreprenörskapsutredningen⁵ har också viktiga poänger att ta fasta på, t ex när det gäller innovationskontor och holdingbolag. Till *syvende og sidst* krävs att lärosätena inför och tillämpar meritvärde för samverkan och mobilitet i sina tjänsteordningar.

STRUT-utredningen noterar (korrekt) att samverkan är svår att kvantifiera och att den likväl behöver utvärderas kvalitativt.

Att främja [...] samverkan och mobilitet mellan lärosäten och omgivande samhälle

Det behöver utredas vidare hur detta kan komma till stånd. Det ingår redan i statens uppgift till lärosäten. Uppfattas de inte ha levererat? Externa finansiärer och avnämare av forskning är naturliga parter att driva sådan förändring. Vi ger ytterligare kommentarer på s. 8/9 om behovet att skilja på samverkan (kvalitativt) och genomslag (kvantitativt).

Vår uppfattning är att det är möjligt att utvärdera samverkan och forskningens genomslag.

³ HEFCE, UK, *The Metric Tide, Correlation Analysis of REF2014 Scores and Metrics*, 2015

⁴ Innovationsstödsutredningen SOU 2012/09:50

⁵ SOU 2016:72

Att det finns behov av ökad nationell samordning av forskarutbildningens dimensionering

[Amen] Antalet doktorander är konstant sedan tio år. UoH tycks nöjda med återväxten (ca 1 på 10 behöver stanna i akademien för återväxt och tillväxt), men behovet från avnämarna i samhället (främst industri, vårdsektor, grund- och gymnasieskola) är okänt.

Ej underbyggda påståenden eller ogiltiga premisser

Fortsatt expansion eller *steady-state*?

Utredningen konstaterar positivt att staten ökat avsättningarna för UoH-verksamhet över flera decennier och att sektorn är välförsörd i ett europeiskt perspektiv. Volymen växer i form av antal lärosäten, utbildningsplatser och lärare/forskare. Stigande resurser delas mellan flera parter. Emedan volymen länge växt fortare så har VR i Forskningsbarometerns visat att en effekt är att majoriteten av personer fått mindre resurser. En hypotes att testa är att Sverige skulle ha en bra spets, men alltför stor svans. Situationen är hållbar om staten fortsätter att ge ökande medelstildelning och där omfördelning från externa bidrag till basanslag skulle vara ett nollsummespel. De premisserna gäller nog inte.

En fråga för vidare utredning är om Sverige har för många lärosäten och om lärosätena anställer onödigt många lärare/forskare samt antar allt för många studenter (statens styrning *ad notam*), med avseende på examinations- och utkomstmöjligheter.

I ett önskat stadigvarande tillstånd bör Sverige ha det antal lärosäten som motiveras av deras respektive (profilerade) uppdrag och där de är (internationellt) konkurrenskraftiga. Tjänsteordningarna (som UoH styr mycket över idag) bör utformas så att skråliknande pyramidrisker inte uppstår; den att för befordran (i varje steg) krävs att x forskare promoverat y adepter, eller att för befordran krävs att forskare omsatt x kr basanslag och y kr externa, där $y > x$. Dagens tillstånd skulle då vara en bubbla.

En kritisk fråga är alltså – givet dagens tillstånd av expansion – om mera pengar inte bara skulle innebära att problemen skalas upp.

Ett önskvärt tillstånd är att mobiliteten mellan högskola och övriga samhällssektorer som industrin ökar, för mera cirkulationen bland anställda lärare/forskare, vilket skapar fler möjligheter för unga att göra en akademisk karriär.

Skulle basanslag vara viktigare än externa medel?

Promemorian ger intrycket av att extern forskningsfinansiering skulle bära skuld till en prekär situation hos UoH. För balans och sans behöver syftet och dygden med extern forskningsfinansiering lyftas fram och sedan problematisera även kring hur UoH bättre kan förhålla sig till det.

Externa finansiärer behövs, menar stiftelsen, i överensstämmelse med politiken efter andra världskriget (jfr Tage Erlander, Ingvar Carlsson) för att bl.a.:

- 1) Befordra kvalitet i forskningen genom öppen och transparent konkurrens
- 2) Möjliggöra multi- och transdisciplinär forskning och samarbeten mellan olika högskolor och andra samhällsaktörer
- 3) Introducera nya forskningsområden och strategiska program samt stöd till större infrastruktur.

Dessa uppgifter är formidabla och sämre lämpade för kollegialt beslutsfattande.

VR visar i en rapport att citeringsnivåerna för vetenskapliga publikationer är högst för de som finansierats av forskningsråd; Medelciteringar är SSF 1,66; Energimyndigheten 1,64; Formas 1,34; VR 1,2; Vinnova 1,27; Forte 1,25; medeltal Sverige 1,14; dvs ännu lägre kvot för artiklar tillkomna med enbart basanslag.⁶

Ett påstående på s. 11 bygger på ogiltig premis och ger en oriktig eller tendentiös slutsats; att inrättandet av de offentliga forskningsstiftelserna skulle vara orsak till att kvoten mellan direkta anslag och externa medel till lärosätena vändes från 56/44% till 44/56% (nu).⁷ Det är vidare olyckligt att hänga ut forskningsstiftelser, emedan de är del av det civila samhället, vilket i Sverige undanträngs av en dominerande stat och näringsliv.

Forskningsstiftelser liksom fonder motiveras även av möjligheten att de kan verka över lång tid, emedan statliga forskningsråden anvisas medel på bara några års sikt samt att stiftelserna ligger bortom armlängds avstånd från politiken, jfr det danska systemet.

Sverige behöver alltså en mångfald forskningsfinansiärer för att möta varje och flera behov och situationer bland forskare/lärare vid UoH⁸ samt i företag/samhället. Kontrollfrågan blir om statliga utvecklingskontrakt avses tecknas över väsentlig tid (5-10 år) och vem som tar ansvar för avveckling av verksamheten därefter.

Skulle lärosätenas förutsättningar att bedriva långsiktig verksamhet hämmas av ett ökat beroende av externa forskningsbidrag (s. 7)?

Är det inte snarare en fördel att få ett externt bidrag till en verksamhet som lärosätet vill bedriva? Skulle man välja att göra något annat med de medlen om de gavs fritt och om detta är av högre kvalitet, varför prioriteras det inte redan? Vi uppfattar en oegentlig stigmatisering i utredningen så här långt om externa forskningsfinansiärs roll.

Skulle profilering och samarbete hämmas av att resursfördelningen är konkurrensbaserad?

Sidan 7: Är det inte tvärtom?

⁶ VR: "Rapport från pilotstudie 2. Bibliometriska effekter av Vetenskapsrådets finansiering" Dnr 351-2014-7356. Stockholm 2015.

⁷ SSF utgör som största offentliga löntagarfondsstiftelse knappt 2% av det svenska forskningssystemet och kommer om den inte återkapitaliseras innan 2030 att ha minskat till 0% (avvecklad).

⁸ "Wealth from many sources" – the Berkeley success factor / G. Breslauer

Skulle konkurrensen stärka de likriktande drivkrafterna i systemet med ett mindre effektivt resursutnyttjande som följd?

Det är möjligt, som påstås på s. 7, men stöd för detta saknas i utredningen.

Skulle ett starkt fokus på externa medel riskera att begränsa utrymmet för nya risktagande forskningsfrågor (s. 12)?

Troligen inte, emedan det är VR, Forte, Formas, m fl externa finansiärers uppgift att premiera nyfikenhet och risktagande samt driva förnyelse på ett sätt som fakulteter inte förmår prioritera. Ökande basanslag har i alla fall inte hittills avhjälpt det påstådda problemet. I sammanhanget saknas också referens till påståendet att externa medel skulle ha hämmat risktagande och skapande av nya forskningsfält.

Skulle det ekonomiaadministrativa regelverket verka försvårande för möjligheter för UoH att delta i samverkan (s.14)?

Det är oklart här vilket/vems regelverk som avses och vem som skulle möta svårigheter.

Möjligen är detta ett (lokalt) problem, men respektive lärosäte styr mycket själv över detta, så statens reformarbete behövs inte primärt här utan inom lärosätet. Vår erfarenhet är att forskare och avnämare i samhället vill bedriva mer samverkan samt att externa finansiärer vill befordra detsamma.

Skulle ett kvalitetssäkringssystem vara brukbart?

Ja, om premissen är att det skulle användas för styrning med ett syfte, se kommentar s.2.

Skulle det inte behövas en mekanism för (automatisk) omfördelning av basanslag utifrån kvalitetskriterier i forskning?

Utredningen svarar på s. 21 att det efter sin bedömning (på oklar grund) inte behövs. Vi menar att det faktiskt behövs. Vad motiverar annars kvalitetsutvärderingen? Lägg så utbildning till den frågan.

Skulle ansvarsfördelningen mellan olika typer av forskningsfinansiering behöva tydliggöras?

Här bör premissen prövas om det alls råder otydlighet avseende dagens ansvarsfördelning. Stiftelsen möter frågor kring ansvarsfördelning främst när det gäller verksamhetens kostnader, liksom för individ-och karriärstöd och infrastruktur, här med några exempel:

- 1) **Kostnader.** Stiftelsen kräver sällan eller aldrig medfinansiering från tredje part, som näringsliv. Vi menar att externa finansiärer typiskt ska betala marginalkostnad på projektet. Det står lärosätet fritt att ge täckningsbidrag för sin verksamhetsutveckling i form av medfinansiering till projektet. Om projektet inte passar i

lärosätets strategi ska det inte sökas för. Detta är ingen inskränkning av den akademiska friheten för forskare att fritt välja sitt område/ämne, i alla fall ingen strängare inskränkning är de ramar som arbetsgivaren redan sätter. Om full kostnadstäckning ska tillämpas, ska de direkta kostnaderna delas (vilket idag kunde appliceras av bl a VR). En del stiftelser har inskrivet i sina ändamål att stödja viss verksamhet (dvs inte all verksamhet vid ett lärosäte) och tillämpar därför ett tak för OH på direkta kostnader. Sådan *Flat Rate* är mer av internationell standard; för SSF:s del 35%. Det finns nu en oroande tendens att kostnader direktifieras, med följd att OH-uttaget blir på dubbel bas och forskning byråkratiseras negativt. Det borde även utredas hur det kommer sig att OH-nivån under många år stigit och hur incitament kan införas i statens resurstilldelning för lärosäten så att de håller nere kostnaderna.

- 2) **Individ- och karriärstöd:** Stiftelsens strävan är att stå för ett relevant och ansvarstagande förändringstryck. Vi för dialog med lärosätena om formerna för våra individstöd och har argumenterat för *tenure track* inkl. rätt till prövning för (bitr.) lektorat. Närmast är vi öppna för att bredda profilen för vår satsning på Framtidens Forskningsledare att bedöma hur väl kandidaterna är integrerade i undervisning och tredje uppgiften. Vidare har vi slutat ge stöd till rekrytering av professorer, då detta uppfattades störa lärosätets centrala ansvar. Eftersom lärosätena inte kräver post-doc-erfarenhet vid rekrytering av yngre forskare behöver SSF:s Ingvar Carlsson Award för hemvändande post-docs omprövas. Vi följer även vad VR och KAW gör för etablerings- och konsolideringsbidrag. När VR för några år sedan (plötsligt) avbröt sitt industridoktorandprogram tog SSF över och utvecklade detta. När forskningsinstitutsektorn i Sverige reformeras med nya RISE inför SSF ett institutdoktorsprogram, där bidraget utformas så att det inte ska belasta basanslagen.
- 3) **Infrastruktur:** Kostnaderna för infrastruktur är omfattande och växande. Det kommer att behövas styras avsevärda medel från hela systemet i den riktningen. Här tar SSF liksom andra finansörer ett betydande ansvar i form av Forskarskola i neutronspridning; Nyckelpersoner vid infrastruktur; Instrument-, teknik- och metodutvecklingsprojekt; tillåtelse att använda rambidragsmedel till instrument och labkostnader; m. Det som möjligen saknas är att lärosätena själva avsätter större andel medel till infrastruktur än idag, vilket är tillåtet från staten då forskningsanslaget faktiskt innehåller det betinget.

De oberoende forskningsstiftelserna har att förhålla sig till sina ändamålsparagrafer och verka försiktigt med att substituera för statens ansvar.⁹

⁹ Se, t.ex. aktuella granskningsrapporter av SSF och KKS verksamhet från KVA/IVA

Övriga synpunkter – frågor för vidare utredning

Risker med projektifiering av högskolans verksamhet

I externt finansierad verksamhet och kanske framtida utvecklingskontrakt, liksom för mycket av UoH:s egen verksamhet idag används begreppet "projekt". Begreppet är oegentligt för forskning, utbildning och nyttiggörande (tredje uppgiften) samt infrastruktur, då det implicerar en början och ett slut för en avgränsad verksamhet. Det är därför väsentligt att lärosätet i de ansökningar man går fram med formulerar kontinuitetslösningarna kring sina projekt, samt att berörd forskare har en reciperande syn på verksamheten. Om inte detta fungerar riskerar franchisingliknande situationer att uppstå, vilket inte är i finansärens intresse.

Follow the Money

- Var ska medlen hämtas?

Ovan gavs argument för att inte omfördela mellan externa bidrag och basanslag, vilket riskerar sänka kvalitén i systemet. Lärosätenas argument om att mera basanslag skulle lösa problemen behöver synas mera kritiskt. I varje fall bör inte VR:s uppgift och finansieringsvolym minska, men väl utlysningformer diskuteras. VR är liksom fakulteter/kollegier i huvudsak forskarstyrda.

Det ter sig osäkert om staten alls kommer att genomföra kvalitetsbaserad resursomfördelning av betydelse mellan lärosäten, samtidigt som politiken både vill bevara och tillföra antal universitet.

Det ter sig vidare osäkert att räkna med att staten ska kunna fortsätta tillföra basanslag, i alla fall med samma ökningstakt som tidigare. Dessutom tycks i historiens spegel de problem som utredningen förhåller sig skalas upp i motsvarande takt.

En fråga som inte berörts är det önskvärda och möjliga tillståndet att näringslivet eller landstingen ökar sina FoU-satsningar i Sverige (följ IVA:s studie under uppstart).

En annan pott med forskningsmedel, vilken bör diskuteras är vad departementen lägger ut med öronmärkning samt det som ligger som forskningsbudget hos statliga verk och myndigheter utanför UoH och forskningsråden, t.ex. Sjöfartsverket och Konkurrensverket. - Varför ska de bedriva egen forskning och dela ut forskningsbidrag och gör de det bättre än UoH eller VR/Forte/Formas/Vinnova/E-myndigheten/RISE/...? Om tanken är att det (trots allt) behövs sektorsforskning, kanske utvecklingskontrakt till UoH eller forskningsinstitut för detta syfte är en bättre tingens ordning?

Sverige skulle även vara behjälpt av att fler forskningsstiftelser inrättas och privata donationer uppmuntras med skatteavdragsrätt, för att den vägen attrahera mera medel till forskning och utbildning i Sverige. Forskningsstiftelser skulle även kunna få till effekt att kunskaps- och innovationsintensiva företag stannar i landet, givet ändamålsparagraf att verksamhet och destinatärer ska vara svensk.

Begreppsparet **Samverkan** och **Genomslag (Nyttiggörande)**

Vi argumenterar för att *samverkan* (tredje uppgiften från staten) och *nyttiggörande* (effekter av lärosätets tre uppgifter med verkanshöjd på samhället) spaltas upp för en funktionell styrning och utvärdering. Samverkansdelen är senast utredd av Vinnova¹⁰ och KLOSS-projektet.¹¹ Nyttiggörande i form av forskningens genomslag utanför akademien är utredd av VR.¹² Samverkan är oftast en nödvändig (men oftast heller inte tillräcklig) förutsättning för att åstadkomma genomslag. Genomslag (*impact*) ska här tolkas som konkret inflytande (överskådlig tid; 10-15 år?) och kontext) på det omgivande samhället genom tillämpning av forskningsresultat för att nå sociala, ekonomiska, miljömässiga eller kulturella effekter. Genomslag utanför akademien angår därför spridning, förfining, kommersialisering, patentering, licensiering eller annan praktisk användning av forskningsresultat. Det ska finnas trovärdiga orsakssamband mellan forskning och nyttiggörande, för att den ska vara lämplig för mätning.

Vinnova för fram en modell för värdering av samverkan med fyra samverkansperspektiv. Dokumenterad strategi, förankring, meritvärde och belöning för samverkan och bidrag till värdeskapande hos samverkansparter är alla viktiga ingredienser. Till det föreslår Stiftelsen i sitt remissyttrande till näringsdepartementet¹³ att lägga ytterligare kriterier strategi (för samverkan och nyttiggörande), ledarskap (för dito) och konstaterat nyttiggörande (effekt).

Vi menar att samverkansvärdet bör mätas kvantitativt för den konkreta nyttan som kan visas komma ur lärosätets växelverkan med industri, hälso-sjukvård eller annan part (Vinnova visar att det går). Använd denna output från lärosätet som bas för resursfördelning. Det inre arbetet och hur lärosätets processer ser ut för att organisera och styra samverkan efter någon modell ska i sig inte värderas eller styra resursfördelningen, emedan lokala förhållanden är avgörande och inte jämförbara mellan lärosäten. Det utgör en grundidé att lärosätena fyller en viktig roll i samhället. Kostnaderna för att driva samverkan, innovationskontor och holdingbolag vid respektive lärosäte bör likaså sättas i proportion till dess visade samverkansnytta.

Lagstiftaren kan också ha anledning att fundera över om lärosäten överhuvud taget ska bedriva affärsverksamhet (direkt eller via holdingbolag). I den utsträckning detta sker, bör resultaten av sådana affärer inte räknas in i underlaget för fördelning av basanslag till lärosäten inom samverkansdelen. Det skulle innebära att lärosätet för dubbla inkomstlinjer samt att staten riskerar att snedvrider konkurrensen på marknaden. Lärosäten som söker formaliserad samverkan kan behöva upphandla denna, där hänvisning till forskarundantag i LOU kan vara vanskligt.

Slutligen menar vi att samproduktion mellan forskare vid akademi och vid företag absolut ska uppmuntras, och därför i motsats till VR:s förslag¹⁴, rekommenderar vi att publikat-

¹⁰ Vinnova Dnr.: 2013-03216; Slutrapport "Metoder och kriterier för bedömning av prestation och kvalitet i lärosätenas samverkan med omgivande samhället"

¹¹ Broström, A., Fledmann, A. & Blaus, J. (2015)

¹² VR1711 Dnr 3.2.-2016-6406 Om utvärdering av forskningens genomslag utanför akademien – Översikt över några internationella modeller, metoder och initiativ.

¹³ N2017/00055/IFK

¹⁴ Remiss av redovisning av regeringsuppdrag till VR att justera modellen för indikatorerna vetenskaplig produktion och citeringar som underlag till resursfördelning (U2016/01350/F)

ionsfraktioner med adress utanför akademien liksom för universitetssjukhus också ska räknas med i citeringsunderlaget, genom lämplig koppling till lärosäte. Studier visar att forskning som sker i samverkan mellan universitet och näringsliv och som publiceras inte har sämre vetenskaplig kvalitet jämfört med rent akademiska artiklar inom samma område.¹⁵

¹⁵ Karlsson S., Wadskog D (2007), *Vetenskapligt publiceringssamarbete mellan svenska företag och högskolor*, Vetenskapsrådet